

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/21/2006

PREFERENCJE W EWENTUALNYCH WIOSENNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Obecny parlament zapewne nie zdoła w przewidzianym prawem terminie uchwalić ustawy budżetowej. Prezydent będzie więc miał podstawę do tego, by rozwiązać Sejm i Senat i roz�isać nowe wybory parlamentarne. Wszystko wskazuje, że właśnie taki scenariusz rozwoju sytuacji jest najbardziej prawdopodobny. Pod koniec stycznia¹ zapytaliśmy Polaków, jak głosowaliby, gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbyły się przed terminem - już na wiosnę 2006 roku. Pytanie w tym brzmieniu nieco różni się od tego, które zadajemy co miesiąc. Zwykle pytamy o sympatie partyjne przy hipotetycznym założeniu, że wybory mają się odbyć w najbliższą niedzielę. Założenie jest czysto umowne, o czym wiedzą zarówno sondażyści, jak i ankietowani. W obecnej wersji, po pierwsze, jako realna możliwość pojawia się perspektywa przedterminowych wyborów, łamiąca czteroletni rytm, w jakim zwykle się one odbywają, po drugie - brany jest pod uwagę dłuższy horyzont czasowy niż tylko najbliższe dni. O obu tych czynnikach warto pamiętać, interpretując obecne deklaracje wyborcze Polaków.

Gdyby koncepcja przedterminowych wyborów do Sejmu i Senatu została wprowadzona w życie, na wiosnę do lokali wyborczych udałoby się - według ich własnych zapowiedzi - 55% dorosłych Polaków. Deklaracje udziału w wyborach są takie same jak na początku stycznia, niewiele też odbiegają od tych z grudnia (56%) i - nieco bardziej - z listopada 2005 roku (59%).

Na nieco ponad miesiąc przed możliwie najwcześniejszym terminem kolejnych wyborów największe poparcie zyskał PiS, na który chce głosować ponad jedna trzecia zadeklarowanych uczestników głosowania (35%). W porównaniu z grudniem i początkiem stycznia notowania PiS nieco się pogorszyły (spadek o 4 punkty procentowe). Od okresu bezpośrednio powyborczego, zwanego umownie miodowym miesiącem władzy, kiedy liczba zwolenników zwycięskiego ugrupowania jest zwykle największa, odsetek sympatyków PiS zmniejszył się o 8 punktów. Nadal jednak społeczne poparcie dla PiS deklarowane w sondażach jest wyraźnie wyższe niż wynik, jaki ta partia osiągnęła w wyborach.

¹ Badanie „Omnibus” zrealizowano w dniach 20-23 stycznia 2006 roku na liczącej 973 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę (na wiosnę tego roku) odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Wyniki wyborów	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w wyborach, przy założeniu, że odbywają się one:			
		w najbliższą niedzielę			na wiosnę 2006
		XI 2005	XII 2005	6-9 I 2006	20-23 I 2006
w procentach					
Prawo i Sprawiedliwość	26,99	43	39	39	35
Platforma Obywatelska RP	24,14	28	30	25	31
Samoobrona RP	11,41	8	8	8	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej	11,31	5	4	5	7
Liga Polskich Rodzin	7,97	5	4	5	5
Partia Demokratyczna - demokraci.pl	2,45	2	1	2	2
Socjaldemokracja Polska	3,89	1	3	1	2
Polskie Stronictwo Ludowe	6,96	2	3	4	1
Platforma Janusza Korwin-Mikkego / UPR	1,57	1	2	0	0
Ruch Patriotyczny	1,05	0	0	0	0
Inne	2,26	0	1	0	0
Trudno powiedzieć	-	4	6	10	10
N=	11 804 676	600	575	554	537
UWAGA: podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach					

Na drugim miejscu w ewentualnych przedterminowych wyborach znalazłaby się PO, którą poparłoby 31% dorosłych Polaków zamierzających wziąć udział w głosowaniu, o 6 punktów więcej niż na początku stycznia i niemal tyle samo co w grudniu ubiegłego roku. To także lepszy wynik niż w ostatnich wyborach.

Do nowego parlamentu weszłyby również Samoobrona oraz SLD (po 7% poparcia). O ile od wyborów notowania Samoobrony niemal się nie zmieniają, o tyle SLD nieco zyskuje - to najlepszy wynik tego ugrupowania od wrześniowych wyborów. Gdyby wybory parlamentarne odbyły się na wiosnę, na granicy wyborczego progu znalazłaby się LPR, na którą oddałoby swój głos 5% zadeklarowanych uczestników głosowania. Także notowania LPR niewiele zmieniają się od wyborów. Do parlamentu nie weszłyby natomiast samodzielnie Partia Demokratyczna - demokraci.pl oraz Socjaldemokracja Polska (po 2% poparcia), a także zupełnie już znikający PSL (1%, w porównaniu z początkiem stycznia spadek o 3 punkty).

Co dziesiąty respondent chcący wziąć udział w przedterminowych wyborach, gdyby miały się one odbyć wiosną tego roku, nie wie, na którą partię oddałby swój głos (10%). W porównaniu z początkiem stycznia odsetek tego rodzaju deklaracji nie uległ zmianie.

Styczniowe deklaracje ankietowanych wskazują, że gdyby przedterminowe wybory parlamentarne miały się odbyć wiosną tego roku, zwyciężyłyby w nich PiS, zwiększając swój stan posiadania, choć osiągając gorszy rezultat niż w poprzednich sondażach. Spadek poparcia dla rządzącej partii może się wiązać m.in. z ogólnie krytyczną opinią na temat przedterminowych wyborów, podzielaną - jak można przypuszczać - także przez część wyborców tego ugrupowania. Gdyby deklaracje badanych miały się sprawdzić, w Sejmie kolejnej kadencji na drugim miejscu znalazłaby się PO - również zyskująca w porównaniu z wynikiem z wrześniowych wyborów. W nowym parlamencie mielibyśmy zatem układ bliski dwupartyjnego - na dwie najbardziej popularne partie oddałoby swój głos dokładnie dwie trzecie wszystkich wyborców (66%), a uwzględniając prawdopodobną nieobecność niezdecydowanych mogłoby ich być niemal trzy czwarte (73%). Do Sejmu samodzielnie mogliby wejść także przedstawiciele Samoobrony i SLD, natomiast niewielkie szanse na własną reprezentację miałyby LPR. Gdyby ziściły się zapowiadane sojusze polityczne, trzeci pod względem wielkości klub parlamentarny mogłaby mieć koalicja Samoobrona-LPR (12%). (Oczywiście nie oznacza to, że tyle samo wyborców głosowałoby na taką koalicję.) Nie należy zapominać, że o wyniku przedterminowych wyborów zadecydują również ci, którzy jeszcze nie wiedzą, na kogo oddadzą swój głos. Jednak kluczowe znaczenie będzie miało to, kto rzeczywiście pójdzie na wybory, a kto - zniechęcony bardziej niż inni - pozostanie w domu.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby wiosną tego roku doszło do przedterminowych wyborów do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?
 1 - Na pewno wziął(ę)by w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	55	20	25	973
Płeć				
Mężczyźni	57	19	24	468
Kobiety	53	21	25	505
Wiek				
18-24 lat	75	12	13	152
25-34	52	23	25	178
35-44	49	24	27	162
45-54	60	17	23	198
55-64	51	16	33	121
65 lat i więcej	43	27	30	162
Miejsce zamieszkania				
Wieś	49	21	30	359
Miasto do 20 tys.	58	20	23	126
20-100 tys.	58	23	19	187
101-500 tys.	55	18	27	183
501 tys. i więcej mieszk.	67	14	19	117
Wykształcenie				
Podstawowe	48	21	32	274
Zasadnicze zawodowe	51	19	30	252
Średnie	60	20	20	338
Wyższe	69	19	12	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	67	15	18	51
Prac. umysł. niż. szczebla	68	19	13	75
Pracownicy fiz.- umysł.	50	22	28	99
Robotnicy wykwalifikowani	42	19	39	76
Robotnicy niewykwalifik.	51	29	20	61
Rolnicy	68	20	12	52
Pracujący na własny rach.	59	16	26	25
Bierni zawodowo				
Renciści	46	19	35	80
Emeryci	47	24	29	208
Uczniowie i studenci	74	14	12	89
Bezrobotni	54	20	26	113
Gospodynie domowe i inni	65	8	27	43
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	57	14	29	116
301-500	48	19	32	175
501-900	54	20	25	206
901-1200	63	16	21	69
Powyżej 1200 zł	63	22	15	80
Ocena własnych war. mater.				
Złe	49	17	34	250
Średnie	54	24	23	389
Dobre	61	18	21	334
Poglądy polityczne				
Lewica	60	20	19	120
Centrum	55	21	24	257
Prawica	69	16	14	302
Trudno powiedzieć	38	23	38	293
Zainteresowanie polityką				
Duże	70	12	18	131
Średnie	64	20	16	480
Nikłe/żadne	39	23	38	360

Tabela 2. Na kandydatów której partii głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	LPR	Demokraci.pl	PO RP	PSL	PiS	Samoobrona	SdPl	SLD
Ogółem	5	2	31	1	35	7	2	7
Płeć								
Mężczyźni	4	1	30	2	35	11	2	9
Kobiety	6	2	32	1	35	3	2	5
Wiek								
18-24 lat	4	3	41	2	25	11	1	6
25-34	9	1	36	0	31	6	4	5
35-44	2	4	27	2	41	8	2	6
45-54	5	1	26	2	44	4	3	4
55-64	5	0	25	1	37	7	1	15
65 lat i więcej	5	0	25	1	34	7	0	11
Miejsce zamieszkania								
Wieś	5	0	25	3	35	13	0	6
Miasto do 20 tys.	5	0	32	1	41	4	1	8
20-100 tys.	8	1	30	0	31	9	1	9
101-500 tys.	3	2	38	2	38	1	2	3
501 tys.i więcej mieszk.	1	7	33	0	32	1	8	12
Wykształcenie								
Podstawowe	8	0	16	1	37	15	1	3
Zasadnicze zawodowe	6	0	25	0	48	10	1	2
Średnie	4	3	38	3	30	3	2	9
Wyższe	1	4	45	0	22	0	6	17
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	9	32	0	43	0	3	8
Prac.umysł.niż.szczebla	0	2	48	0	29	0	8	5
Pracownicy fiz.- umysł.	3	0	29	3	47	4	0	9
Robotnicy wykwalifikowani	7	5	18	0	49	2	7	3
Robotnicy niewykwalifik.	11	0	37	0	24	13	0	3
Rolnicy	8	0	10	4	47	15	0	4
Pracujący na własny rach.	0	0	45	0	37	0	0	10
Bierni zawodowo								
Renciści	13	2	14	3	47	3	0	7
Emeryci	4	0	26	1	32	8	2	13
Uczniowie i studenci	0	2	47	2	26	9	2	5
Bezrobotni	5	2	28	3	28	19	0	3
Gospodynie domowe i inni	17	0	32	0	31	4	0	8
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	5	0	21	4	34	20	0	3
301-500	7	1	30	1	38	10	0	2
501-900	5	3	36	0	34	2	0	8
901-1200	0	0	41	0	26	4	11	16
Powyżej 1200 zł	2	4	34	0	30	0	5	19
Ocena własnych war. mater.								
Złe	6	2	23	1	34	14	0	7
Średnie	8	2	27	2	39	5	1	5
Dobre	1	1	39	1	31	5	4	9
Poglądy polityczne								
Lewica	2	3	23	4	7	4	13	40
Centrum	5	4	35	2	29	10	0	3
Prawica	3	1	32	1	52	5	0	1
Trudno powiedzieć	9	0	27	0	30	10	1	1
Zainteresowanie polityką								
Duże	2	3	33	2	38	1	4	14
Średnie	4	2	33	2	36	7	2	6
Nikłe/żadne	9	0	24	0	33	11	1	4

(continued)

Tabela 2 cd.

(%)

	UPR	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	10	537
Płeć			
Mężczyźni	0	7	267
Kobiety	0	13	270
Wiek			
18-24 lat	0	7	114
25-34	0	9	92
35-44	0	9	80
45-54	1	11	119
55-64	0	9	62
65 lat i więcej	0	16	70
Miejsce zamieszkania			
Wieś	0	13	176
Miasto do 20 tys.	0	8	73
20-100 tys.	1	10	109
101-500 tys.	1	9	100
501 tys. i więcej mieszk.	0	5	79
Wykształcenie			
Podstawowe	0	19	130
Zasadnicze zawodowe	1	7	129
Średnie	0	8	203
Wyższe	0	4	75
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	0	4	35
Prac.umysł.niż.szczebla	0	9	51
Pracownicy fiz.- umysł.	0	5	50
Robotnicy wykwalifikowani	0	9	32
Robotnicy niewykwalifik.	0	12	31
Rolnicy	0	13	35
Pracujący na własny rach.	0	8	15
Bierni zawodowo			
Renciści	0	12	37
Emeryci	1	14	97
Uczniowie i studenci	0	8	66
Bezrobotni	1	11	61
Gospodynie domowe i inni	0	8	28
Dochody na jedną osobę			
Do 300 zł	0	13	67
301-500	1	10	85
501-900	1	10	112
901-1200	0	1	44
Powyżej 1200 zł	0	5	50
Ocena własnych war. mater.			
Złe	0	13	123
Średnie	0	10	209
Dobre	0	8	204
Poglądy polityczne			
Lewica	1	4	73
Centrum	0	12	141
Prawica	0	4	210
Trudno powiedzieć	0	22	113
Zainteresowanie polityką			
Duże	1	3	92
Średnie	0	9	306
Niskie/żadne	0	18	139